

Nr 846

Av herr Nelander, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 122, med förslag till sjukvårdslag.

Till 24—25 paragraferna i förslaget till ny sjukvårdslag har överförts reglerna om intagning på och utskrivning från sjukhus. Enligt dessa bestämmelser ankommer på vederbörande läkare att besluta om både intagning å och utskrivning från sjukhus. Någon särskild procedur har ej föreskrivits för hur det skall förfaras då den enskilde ej är nöjd med läkarens beslut i nu angivet hänseende. Regler härom finns icke heller i 1959 års nu gällande sjukhuslag. Det synes dock angeläget att lagen anvisar en väg för hur meningsmotsättningar på detta område skall lösas. Det är här fråga om ett icke oviktigt problem av stor praktisk räckvidd.

I nuvarande läge, då det råder platsbrist på en rad sjukvårdsinrättningar, särskilt på vissa specialkliniker, måste vårdbehövande sjuka avvisas. De nödgas stå i kö ibland under lång tid och vänta på intagning. Det kan — som framgår av en nyligen gjord undersökning — här gälla liv eller död. Det är i dessa fall överlämnat till vederbörande läkare att utan appell bestämman om i vilken ordning de vårdbehövande patienterna skall intagas. Självfallet måste läkaren ha den största frihet att efter sitt bedömande avgöra hur tillgängliga platser bäst skall ransoneras. Å andra sidan synes rimligt att den enskilde i särskilda situationer kan få läkarens ståndpunkts-tagande omprövat. Av vikt är även att det finns allmängiltiga normer att följa vid platsfördelningen. Lagen ger icke någon vägledning på denna punkt.

Även då det gäller utskrivning av intagna patienter har läkaren enligt de föreslagna reglerna, som överensstämmer med de nu gällande, ensam bestämmanderätt. Också i utskrivningssituationer kan det i enstaka fall vara av intresse för den enskilde att få ett beslut omprövat. Givetvis låter det sig säga att, om läkaren beslutar vägra patienten utskrivning, denne ej kan kvarhållas med våld å sjukhuset. Det står honom i och för sig fritt att utan vidare lämna sjukhuset. I praktiken kan han emellertid vara urståndsatt att förfara så.

Självfallet är ingen betjänt av att det på detta område utbildas ett invecklat administrativt förfarande för att avgöra uppkommande meningsmotsättningar. Å andra sidan synes rimligt att lagen anvisar vägen hur konfliktsituationer på detta ytterst känsliga område bör lösas. Särskilt viktigt är att lagen ger anvisning om efter vilka principer vårdplatser i bristsituationer

bör ransoneras. Det är här fråga om en samhällelig angelägenhet av sådan vikt att det icke bör överlämnas åt varje enskild läkare att avgöra den efter gottfinnande.

Det här behandlade problemet, vilket icke synes ha beaktats i samband med 1959 års lagstiftning, kan icke lösas utan närmare utredning. Det är därför icke möjligt att redan här närmare angiva behövliga ändringar i lagförslaget.

Under återopande av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandling av förslaget till sjukvårdslag ville hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande tillskapande av regler om överklagande eller omprövning av intagnings- och utskrivningsbeslut enligt 24 och 25 §§ i lagförslaget.

Stockholm den 25 april 1962

Eric Nelander